

L

Sächsische

1 B

3891

Landesbibliothek

PENELOPEN

GRATULATIONIBUS SOLEMNIORIBUS

CONSULI MAGNIFICO

FASCES QUARTUM AUSPICATO CAPESENTI

ATQUE

UNIVERSO ORDINI SENATORIO

INCLUTÆ REIPUBLICÆ ZITTAVIENSIS

AMPLISSIMO PRUDENTISSIMOQUE

FACTIS

FUTURO DIE JOVIS

H. L. Q. C.

IN SCENAM PRODUCTUM IRI

SIGNIFICAT

ADAM DANIEL RICHTERVS,
GYMNAS. DIRECT.

ZITTAVIÆ LITTERIS FRANKII.

1972

Recte omnino dixit Cicero *Lib. II. de Nat. Deor.* quod nullus magnus vir fuit sine adflatu divino. Heroica enim virtus non inest natura aut doctrina comparatur, sed Deus aliquando unum præ aliis hominibus magno animo instruit. Licet autem Heroës divinitus excitati sint, tamen nihil tetrius, nihil fœdus excogitari potest dolo et insidiis, fallacia & crudelitate, quæ in magnis heroibus plerumque existunt. Quum enim in magnis animis nil parvi accidere solet, sic fit ut omnia in illis in utramque partem magna sint. Quoties igitur aliquis magnus & insignis heros surgit, tunc in bello evertuntur etiam magnæ urbes, non quidem sine Deo, qui per magnos duces a se excitatos vult puniri in urbibus magnis magna peccata hominum. Quoniam autem magnas urbes evertere generatim omnino triste & fœdum est, magni etiam heroës plerumque insinul Sophistici sunt & prætextum, speciem juris & honesti habentem, quærunt ad excusandum istam suam injustitiam. Sed sicuti istis heroibus, quod magnas urbes everterint, prorsus tamen non potest honori cedere, sic etiam isti everfores civitatum plerumque ipsi reportant sortem, quæ, si prima specie læta est, progressionem tamen, dum gratiam aliquando etiam apud eos ipsos, in quorum gratiam urbem evertebant, ipsi sibi suam evertunt, dura & eventu demum tristis fieri solet. Quamvis enim Deus duces heroicos, sicuti cum servet sic etiam cum mutet res publicas, peculiari modo aliquando custodiat, tamen omnes fere everfores urbium tragicum habuerunt exitum, quum Deus eorum impetum non modo frangit, sed
istos

istos duces ipsos, vel diu post posteros saltem eorum male perdit. Qua de re, fatis quidem vera, unum documentum ex everfione Trojæ jam capimus. Omnes expugnatores Trojæ mala prorsus multa & varia, quæ a Deo definita dicas esse fataliter, experti sunt, ex quibus tamen rursum unum *Ulyffem* si jam protulero, alios non dicam. *Ulyffes*, magnus heros & callidus homo, cui hoc justum, hoc honestum, quod ad iram suam explendam utile fuit, postquam Troja consiliis ejus & astutia everfa & deleta erat, a Troja deinde profectus non solum ipse, caris sociis in proelio cum Ciconibus amissis, ad Lothophagos, ad Cyclopum insulam, in Scyllam & Charybdin delatus, maris etiam procella non semel in pontum abreptus, rate excussus, & alia multa mala in hoc suo itinere perpeffus, lacrymosum reditum habuit, sed, post viginti annos in terram patriam redux, Penelopen etiam uxorem suam ærumnis prorsus absumtam & a procis superbis, qui victum ipsi consumebant, misere vexatam invenit, & tandem ipse non diu post in campo ab hostibus trucidatus periit.

Penelopen igitur, quum ab antiquo *Musis Zittaviensibus* usitatum est, ut auspiciis Regiminis Urbis anniversariis *Magnificis Consulibus*, *Illi*, qui gubernacula superioris anni feliciter posuit, et *Novo Consuli*, qui auspicato ad gubernacula nunc denuo federe cœpit, atque *universo Ordini Senatorio Amplissimo* regimen novum piis verbis gratulari & deinde suam submissionem *Dramate* etiam *latino* quodam testari soleant, iam in præfenti elegimus, ut discamus exemplo, quod *Paulus* non frustra jubeat precari pro omnibus, maxime vero pro *Magistratibus*, quorum in pace subditi etiam & Cives in pace esse possunt, videntes, quod *Ulyffis* damna in suam ipsius *Ithacam*, & in suam ipsius domum penetraverint.

Rogamus itaque omni, qua decet & par est, observantia & humanitate, ut *Magnificus & Amplissimus Senatus*, utque *omnes & singuli Eruditi, nobilissimi & clarissimi*, nec non *illi*, qui *Musis nostris amici* sunt, crastino die Jovis, d. XVII. Septbr. audita hora II. post meridiem, huic publicæ pietati Gymnasii nostri sua honorifica & gratissima præfentia interesse, *Gratulantes* auribus & *Agentes* in Scena oculis faventibus & audire & spectare velint. *P. P. Zittav. d. XIII. Septbr. MDCCLXXII.*

Partes Gratulantium obtinent :

1. *Carolus Benjamin Kästnerus*, Orat. german.
2. *Benjamin Traugott Steinmetz*, Orat. lat.
3. *Johannes Christoph Pursche*, Friedersdorf. Lusat. Orat. lat.

Conspectus Dramatis

Act. I.

- SCENA I. *Penelope* affirmat *Iphicrati*, se malle mori quam nubere.
- SC. II. *Tyndarus* nuntius accedit de morte *Telemachi*.
- SC. III. *Iphicrates* sorori promittit mortem ulcisci *Telemachi*.
- SC. VI. *Sacerdos* mala omnia, quæ in victima mactanda habuerat, ad *Reginam* refert.
- G. V. *Penelope* fratri suo mandata suprema significat.

Act. II.

- SC. I. *Ulysses* procumbens terram patriam adloquitur.
- SC. II. *Vlysses Tyndarum* & deinde *Tyndarus Vlysses* agnoscit.
- SC. III. *Tyndarus* de *Ulysses* timet, quod *Penelopen* de nuptiis suspectam interficere minatus sit.
- SC. IV. *Ulysses*, quem *Penelope* vultu suo in veteres ignes revocaverat, redit, impetum suum remittit, suspicionem tamen suam de causa *Reginæ* nondum remotam amplius *Tyndaro* exponit.
- SC. V. *Penelope*, cum fratre seperatim collocutura, rogat *Tyndarum* cum *hospite*, qui *Ulysses* nondum agnitus est, ut interim alium ad vicinum locum velint succedere.
- SC. VI. *Penelope* fratri de sua sibi suis in nuptiis morte sua manu paranda aperit.
- SC. VII. *Ulysses* cum *Tyndaro* rursus accedit & *Penelopen* de vita sui mariti certiolem, de fide autem illius incertam facit.
- SC. VIII. *Ulysses*, ipse dubius, *Penelopen* morientem servare, an mori pati debeat, furis tandem exagitur.

Act.

Act. III.

- sc. I. *Ulysses*, velut e somno vigilans, circumspicit & incertus est, num vera viderit.
- sc. II. *Telemachus* accedit & se *Ulyssis* filium profitetur.
- sc. III. *Tyndarus* affirmat *Vlyssi*, quod *Reginam* servare, si velit, nunc possit; *Vlysses* *Telemachum* in monumento occultat.
- sc. IV. *Tyndarus* *Ulysses* de fide conjugis suæ amplius certiorum facit & monet, ut illam servare velit.
- sc. V. *Pastor* *Tyndaro* nuntiat, quod *Penelope* *Regem* suum adventantem videre gestiat.
- sc. VI. *Vlysses* mittit *Tyndarum*, ut de se *Reginæ* commissa nuntiet.

Act. IV.

- sc. I. *Vlysses* fatetur, quod conjugem amet, sed metuat feminam.
- sc. II. *Tyndarus* *Vlyssi* nuntius venit, quod *Penelope* ad ipsum in via sit.
- sc. III. *Vlysses*, hospitis persona nondum posita, tradit *Reginæ* urnam, in qua ossa *Vlyssis* lateant.
- sc. IV. *Pastor* nuntiat, quod rumor de adventu *Vlyssis* milites *Antinoi*, qui procius est, jam armare incipiat, & quod militum manus jam advolet.
- sc. V. *Centurio* quærit ex *Regina* de rumore *Vlyssis*.
- sc. VI. *Vlysses*, sub persona hospitis, rogat *Penelopen*, dum illa rursus mortem sibi parare cupit, ut manes *Vlyssis* antea placare instituat.
- sc. VII. *Centurio* redux mittit milites suos, ut populum de *Vlysse*, quem sibi vivum sperent, tumultuantem coercerent, *Vlysses* autem, qui *Reginæ* venenum in extremis malis sumendum, tanquam ab *Vlysse* suo missum, tradit, secum abducit.
- sc. VIII. *Penelope* liquorem, venenum falso & muneris instar sibi ab *Ulysses* missum reputans, lubens nunc bibit.
- sc. IX. *Penelope* *Tyndaro*, quærenti, ubi hospes? dicit, quod sævo milite abreptus sine dubio mortem jam ferat, quo audito *Tyndarus* se statim præcipitem agit.

Act. V.

- sc. I. *Sacerdos* cum suis sacrificium apparat & monumentum deinde aperit, *Penelope* autem sumpta in manus urna eo procedit.
- sc. II. *Telemachus* e monumento prorumpit, *Penelope* territa

retro recedit, sed vivum deinde suum *Telemachum* agnoscit.

sc. III. *Tyndarus* ab *Vlyffe* lætus nuncius advenit, quod vivat, quod adsit, & quod *Ithaca* illum suum *Regem* jam habeat.

sc. IV. *Milites*, in pugna victi & delapsi, advolant & *Reginam* veniam & salutem poscunt.

sc. V. Tandem accedit victor *Vlyffes* ipse & suam *Penelopen* lætus amplectitur.

Breve quasi *Epimetrum*, quod *Penelopen* subsequetur, suo nomine *Marsupium* nuncupatur, & materiam habet insequentem: Cantabat nimirum quotidie in officina lætus futor, cum vicini certarunt os occludere, si *Marsupium*, quod postea multis testibus & jure repetierunt, ante ejus ædes collocaretur. Id factum eo exitu, ut pauperculus futor invento *Marsupio*, anxius & sollicitus ubi aurum abstruderet, immemor omnis cantus, & expers gaudii esset; dum vesperi ad judicem vocatus, *Marsupium* reddidit, & simul ad consuetos cantus rediit.

Conspectus hujus Epimetri

Act. I.

sc. I. Cantanti *Savatae* *Sulpicius* *Marsupium* objicit.

sc. II. *Savata* inventum *Marsupium* domi, clam servo, abscondit.

sc. III. *Savata* domum claudi mandat.

sc. IV. *Sulpicius* obvium *Savatam* frustra invitat ad prandium.

sc. V. *Savata* sollicite huc illuc aurum transportat.

sc. VI. *Coriolus* accersit medicum insano hero.

Act. II.

sc. I. *Savata* non tutus domi, aurum ruri in diruto *Fidei* templo abdit.

sc. II. *Savata* *Gripum* quasi auri conscium excutit.

sc. III. *Gripus* infidiatur *Savatae* aurum suum in sylvam transportanti.

sc. IV. *Gripus* observatur a *Tranione*, quæritur a *Palcemone*.

sc. V. *Gripus* exultat reperto auro.

sc. VI. *Tranio* reperti auri vult esse particeps.

sc. VII. *Marsupii* arbiter fit *Palcemon*, qui & ipse in ejus partem venire contendit.

Act. III.

sc. I. *Savata* ablatum dolet *Marsupium*.

sc.

- sc. II. *Tranio* promittit *Savatae* se indicaturum ubi sit marsupium, si dimidiam partem auri velit dividere.
 sc. III. *Savata* provocat in jus *Palæmonem* & *Gripum*.
 sc. IV. Dum advocatus eligitur *Sulpitius*, hic marsupium esse suum affirmat, & ad senatum appellat.

Act. IV.

- sc. I. *Gripus* clam cum marsupio fugam cogitat.
 sc. II. *Coriolus* fugientem sistit *Gripum*.
 sc. III. *Savata* a *Gripo* extorquet marsupium.
 sc. IV. *Tranio* ubi audit *Savatam* recepisse marsupium,
 sc. V. *Gripus* simul & *Palæmon* recipiunt marsupium.
 sc. VI. In senatum vocantur *Competitores* marsupii.

Act. V.

- sc. I. *Savata* dicit causam suam in senatu.
 sc. II. *Gripus* & *Palæmon* de marsupio contendunt.
 sc. III. *Tranio* probat jus suum.
 sc. IV. *Sulpicius* suum marsupium refert.

Index Actorum

in Dramate.

Ulysses, Rex Ithacæ, *Jobannes Carolus Augustus Mærbitz*,
 Radmeritz. Lusat.

Penelope, Regina Ithacæ, *Ernestus Gottlob Moser*, Jonas-
 dorf.

Telemachus, horum filius, *Christian Gottbelf Benjamin Pe-
 scheck*, Eybau. Luf.

Iphicrates, frater Penelopes, *Carolus Traugott Gæsselius*.

Tyndarus, *Telemachi filius*, *Ernestus Christianus Dros-comes
 selius*.

Sacerdos, *Christianus Augustus Ludwig*.

Pastor, *Benjamin Gottbelf Knothe*.

Centurio, *Joannes Vlricus Wiedemann*, Ulmenf. Suevus.

Decurio, *Christianus Godofredus Bæbmer*.

Personæ agentes

in Marsupio.

Savata, tutor, *Joannes Gottlieb Seidelius*.

Coriolus, servus, *Ioannes Carolus Kæstner*.

Palæmon, rusticus, *Christianus Gottfried Jungius*.

Gripus, servus, *Ioannes Gottlieb Niesf*.

Tranio, Venator, *Ioannes Friedericus Gottlob Fischerus*.
Sulpiti-

*Sulpitius, Advocatus,, Christianus Ferdinandus Benjamin
Vllmannus, Budiss.*

*Clito, Hospes, Christianus Gottlieb Gærberus, Wellers-
dorf. Inf. Luf.*

Iustinus, Senator, Benjamin Gottbelf Knotbe.

*Machaon, Medicus, Gottbelf Lebrecht Schneiderus, Hirsch-
Præco, Christianus Godofredus Bæbmer. feld. Luf.*

CANENDA

post Actum II.

Infurgat orcus cum furiis suis,
Et quidquid unquam terrigenas movet
Terrore, sentiat Laërtæ
Filius, ejus & uxor alta.
Fraus & timores vertite funditus
Injuriosi splendida limina
Vlyffis, inventoris artis,
Quæ parat infidias dolofas,
Infurgat orcus cum furiis suis,
Furore diro, sic voluit Venus,
Ut destruamus tota tecta,
Queis Ithacense solum superbit.

Ante Actum V.

Inclyti Regum, placidique manes,
Seu leves circum hic volitatis umbræ,
Seu tenebrosis vacui sub antris
Ducitis ævum;
Sive supremas habitatis oras,
Sede ubi digna meritos recepit
Astra vos inter numerans Olympus,
Este vocati!
Este placati facilesque Divi!
Regiis charum manibus maritum
Condet hic uxor misera & profundo
Merfa dolore.

1 B 3891

